

Oppgave 2

- a) Snittet av $\overset{n=15}{\checkmark}$ målingene er $\bar{X} = 559.7$ og standardavviket er $s = 28.6$. Med disse verdiene og med antagelsen om at populasjonen er normalfordelt med forventning μ og varians σ^2 , så lager vi et 95% konfidensintervall for forventning μ basert på målingene våre med:

$$\left(\bar{X} - t_{0.025, n-1} \frac{s}{\sqrt{n}}, \bar{X} + t_{0.025, n-1} \frac{s}{\sqrt{n}} \right)$$

hvor den kritiske t-verdien ved $\frac{\alpha}{2} = 0.025$ og frihetsgrader $df = n - 1 = 15 - 1 = 14$ er $t_{0.025, 14} = 2.145$.

Setter inn alle verdiene og får intervallet:

$$\underline{\underline{(543.9, 575.5)}}$$

Vi kan da si med 95% sikkerhet at den virkelige verdien for μ vil ligge mellom 543.9 mg/100g og 575.5 mg/100g .

b) Begynner først med å liste opp målingene og finne lengden som vi vet er $n = 15$:

```
data = c(525, 587, 547, 558, 591, 531, 571, 551, 566, 622, 561, 502, 556, 565, 562)
n = length(data)
```

Lager så $m = 10000$ datasett, hvor hvert datasett inneholder de stokastiske variablene $X_1, X_2, \dots, X_{15} \stackrel{\text{iif}}{\sim} N(588, 30^2)$ ved hjelp av funksjonen `rnorm(15, 588, 30)`.

For hvert av disse datasettene lager vi et 95% konfidensintervall for μ som i a) og teller hvor mange av disse intervallene som inneholder den virkelige verdien $\mu = 558$:

```
set.seed(1)
m <- 10000
count <- 0
for (i in 1:m) {
  sim_data <- rnorm(n, 558, 30)
  sim_mean <- mean(sim_data)
  sim_sd <- sd(sim_data)
  t_0.025 <- 2.145
  conf_low <- sim_mean - t_0.025 * sim_sd / sqrt(n)
  conf_high <- sim_mean + t_0.025 * sim_sd / sqrt(n)
  if (conf_low < 558 && conf_high > 558) {
    count <- count + 1
  }
}
print(count)
```

Dette ga `count = 9527`.

Vi fikk altså at 95.27 % av konfidensintervallene inneholdte $\mu = 558$. Dette stemmer godt med teorien bak konfidensintervall, hvor "95% sikkerhet" tilsvarer at 95 % av intervallene vi får ved mange målinger vil inneholde den virkelige verdien for μ .

c) Det tilnærmede intervallet for store utvalg er:

$$\bar{x} \pm 1.96 \cdot \frac{s}{\sqrt{n}}$$

Dette er det samme som 95% intervallet, utenom at 1.96 er satt inn for t-verdien. Dette skyldes at grenseverdien for t-verdien ved $\frac{\alpha}{2} = 0.025$ som går mot 1.96 når $n \rightarrow \infty$ ($t_{0.025, n-1} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1.96$). Lager det tilnærmede intervallet for de 1000 data settene som i b) og finner antallet av dem som inneholder $\mu = 558$:

```

m <- 10000
count <- 0
for (i in 1:m) {
  sim_data <- rnorm(n, 558, 30)
  sim_mean <- mean(sim_data)
  sim_sd <- sd(sim_data)
  conf_low <- sim_mean - 1.96 * sim_sd / sqrt(n)
  conf_hig <- sim_mean + 1.96 * sim_sd / sqrt(n)
  if (conf_low < 558 && conf_hig > 558) {
    count <- count + 1
  }
}
print(count)

```

Dette gir $\text{count} = 9313$. Altså 93.13 % av

de tilnærmede intervallene for store utvalg inneholdte

$\mu = 558$. Det er 2.14 % lavere enn det vi fikk

i b). Dette gir mening ettersom vi effektivt sett har

gjort intervallene smalere med 1.96 istedenfor 2.145,

som betyr at færre intervaller vil inneholde $\mu = 558$.

d) Siden vi antar at populasjonen er normalfordelt

så finner vi et 95 % konfidansintervall for variansen

σ^2 ved:

$$\left(\frac{n-1}{\chi^2_{0.025, n-1}} \cdot s^2, \frac{n-1}{\chi^2_{0.975, n-1}} \cdot s^2 \right)$$

hvor de kritiske chi-verdiene er $\chi^2_{0.025, 14} = 26.119$
 og $\chi^2_{0.975, 14} = 5.629$. Kvadratet av dette intervallet
 gir 95% konfidensintervall for σ . Regner dette
 for $m = 10000$ datasett som i b) og teller hvor
 mange av disse intervallene som inneholder den
 virkelige verdien $\sigma = 30$:

```

m <- 10000
count <- 0
for (i in 1:m) {
  sim_data <- rnorm(n, 558, 30)
  sim_sd <- sd(sim_data)
  chi_low <- 26.119
  chi_high <- 5.692
  conf_low <- sqrt((n-1) / chi_low * sim_sd^2)
  conf_high <- sqrt((n-1) / chi_high * sim_sd^2)
  if (conf_low < 30 && conf_high > 30) {
    count <- count + 1
  }
}
print(count)

```

Dette gir $\text{count} = 9482$. Altså 94.82% av
 konfidensintervallene inneholder $\sigma = 30$. Dette
 stemmer godt med det vi ønsket å få.

e)

